

Θλίψεις (Αγ. Δημήτριος του Ροστώφ)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : Μαρτίου 2, 2010

Τις δοκιμασίες και τις θλίψεις, που έρχονται και παρέρχονται και ξεχνιούνται, μην τις αντιμετωπίζεις με άλογη απελπισία. Ο χρόνος φέρνει τη λήθη και η λήθη την παρηγοριά και τη θεραπεία κάθε κακού. Όλα είναι περαστικά και φευγαλέα, η ευτυχία και η δυστυχία, η χαρά και η λύπη, η ηδονή και ο πόνος, η ζωή και ο θάνατος. Τα μόνα μόνιμα και αμετάβλητα είναι η αιώνια ζωή και η αιώνια κόλασις. Αυτό μην το ξεχνάς ποτέ.

Ακόμη κι αν αμάρτησες τόσο όσο κανείς άλλος άνθρωπος πάνω στη γη, πάλι μην απελπίζεσαι. Δεν υπάρχει αμάρτημα ικανό να νικήση την ευσπλαχνία του Θεού. Όλα τα αμαρτήματα όλων των ανθρώπων μαζί δεν μπορούν να συγκριθούν με την άβυσσο του θείου ελέους. Η ευσπλαχνία του Θεού μας σώζει δωρεάν.

Όσο αμαρτωλός κι αν είσαι στρέψε το βλέμμα σου στον Κύριο, *«τον δι' ημάς τους ανθρώπους και δια την ημετέραν σωτηρίαν κατελθόντα εκ των ουρανών»*, και θα σωθής κι εσύ όπως σώθηκαν χιλιάδες αμαρτωλών μέσα στους αιώνες. Μόνο σταμάτησε την αμαρτία, μετανόησε βαθιά και ειλικρινά, εξομολογήσου στον πνευματικό και ξεκίνα μια νέα εν Χριστώ ζωή. Ο ψαλμωδός σου δείχνει τον δρόμο: *«Την αμαρτίαν μου εγνώρισα και την ανομίαν μου ουκ εκάλυψα. Είπα· εξαγορεύσω κατ' εμού την ανομίαν μου τω Κυρίω· και συ αφήκας την ασέβειαν της καρδίας μου»* (Ψαλμ. 31. 5).

Μην αγανακτής που τα πράγματα δεν έρχονται πάντοτε όπως τα θέλεις εσύ στη ζωή σου. Δεν είναι δυνατόν, αλλά και συμφέρον σου δεν είναι, να γίνονται όλα κατά τη σκέψι σου, κατά την επιθυμία σου, κατά το θέλημά σου. Η σκέψις σου πολύ συχνά είναι πλανεμένη, η επιθυμία σου εμπαθής, το θέλημά σου ολότελα εγωιστικό. Και ο παντογνώστης Θεός φυσικά το γνωρίζει αυτό, έστω κι αν εσύ δεν το συνειδητοποιήσ. Γι' αυτό και δεν επιτρέπει να εκπληρώνονται πάντα οι επιθυμίες σου, για να μη βλαφθή η ψυχή σου, ο πιο πολύτιμος θησαυρός που διαθέτεις. *«Τί γαρ ωφελείται άνθρωπος εάν τον κόσμον όλον κερδήσῃ, την δε ψυχὴν αυτού ζημιωθῇ;»* (Ματθ. 16.

26).

Άφησε λοιπόν τον εαυτό σου στα χέρια του Θεού, εγκατάλειψέ τον στην πανάγαθη βούλησί Του. Έγινε κάτι όπως το ήθελες; Ευχαρίστησέ Του. Δεν έγινε; Δόξασέ Του. Τίποτε δεν σου είναι αναγκαίο, εφ' όσον δεν σου το δίνει ο Θεός. Τίποτε, εκτός από ένα: να μην αποξενωθείς από Εκείνον και τη χάρη Του. Γι' αυτό *«επίρριψον επί Κύριον την μέριμνά σου, και αυτός σε διαθρέψει· ου δώσει εις τον αιώνα σάλον τω δικαίω»* (Ψαλμ. 54. 23).

Για τρεις λόγους κυρίως ο πανάγαθος Θεός δεν εκπληρώνει τις επιθυμίες μας και παραχωρεί τις δοκιμασίες στη ζωή μας. Πρώτον, για να συναισθανθούμε την αδυναμία μας, ν' αποδεσμευθούμε από την αυτάρκεια και την εγωιστική αυτοπεποίθησή μας, και να αναθέσουμε με ταπείνωσι κάθε ελπίδα μας σ' Εκείνον. Δεύτερον, για να μας ασκήση στην καρτερία και την υπομονή, που φέρνει πολύ πνευματικό καρπό στην ψυχή, καθώς μας βεβαιώνει παρηγορητικά και ο απόστολος: *«Πάσαν χαράν ηγήσασθε, αδελφοί μου, όταν πειρασμούς περιπέσητε ποικίλοις, γινώσκοντες ότι το δοκίμιον υμών της πίστεως κατεργάζεται υπομονήν· η δε υπομονή έργον τέλειον έχέτω, ίνα ήτε τέλειοι και ολόκληροι, εν μηδενί λειπόμενοι»* (Ιακ. 1. 2-4). Και τρίτον, σαν πάνσοφος και αλάθητος γιατρός ο Κύριος, ανατρέπει συχνά τις επιθυμίες μας και παραχωρεί πικρίες και χτυπήματα για ν' απομακρύνη τον νου και την καρδιά μας από τη λατρεία των υλικών πραγμάτων, από την αιχμαλωσία της γης, και να μας ωθήση στην αναζήτησι του ουρανού και των αιωνίων αγαθών. *«Το γαρ παραντίκα ελαφρόν της θλίψεως ημών καθ' υπερβολήν εις υπερβολήν αιώνιον βάρος δόξης κατεργάζεται ημίν, μη σκοπούντων ημών τα βλεπόμενα, αλλά τα μη βλεπόμενα· τα γαρ βλεπόμενα πρόσκαιρα, τα δε μη βλεπόμενα αιώνια»* (Β' Κορ. 4. 17-18).

Όσες θλίψεις υπομείνης με ευγνωμοσύνη και δοξολογία προς τον Θεό, που κατεργάζεται μ' αυτό τον τρόπο την ψυχή σου, τόσες άρρητες παρηγοριές θα λαβής απ' Αυτόν, καθώς βεβαιώνει και ο προφήτης: *«Κύριε, κατά το πλήθος των οδυνών μου εν τη καρδιά μου αι παρακλήσεις σου εύφραναν την ψυχήν μου»* (Ψαλμ. 93. 19).

«Εν τω κόσμω θλίψιν έξετε· αλλά θαρσείτε, εγώ νενίκηκα τον κόσμον» (Ιω. 16. 33). Ο Κύριος επιβεβαιώνει, προειδοποιεί και ενθαρρύνει. Θέτει το πρόβλημα. Δίνει και τη λύσι. Οι θλίψεις αναπόφευκτες. Αλλά και η νίκη του πιστού, του πιστού που γνωρίζει καλά πως *«δια πολλών θλίψεων δει εισελθειν εις την βασιλείαν του Θεού»* (Πραξ. 14. 22), θα είναι ένδοξη και περίτρανη, σαν τη νίκη του Κυρίου μας, που *«εξήλθε νικών και ίνα νικήση»* (Αποκ. 6. 2).

«Πολλάί αι θλίψεις των δικαίων και εκ πασών αυτών ρύσεται αυτούς ο Κύριος» (Ψαλμ. 33. 20). Απορείς; Γιατί οι δίκαιοι ζουν συνήθως μέσα σε θλίψεις και δοκιμασίες, ενώ οι αμαρτωλοί και άδικοι μέσα στην άνεση, τον πλούτο, τη δόξα, την ευμάρεια; Μη θαυμάζης; «Ον γαρ αγαπά Κύριος παιδεύει, μαστιγεί δε πάντα υιόν ον παραδέχεται» (Παροιμ. 3. 12). Όχι βέβαια για τιμωρία, «αλλ' εις νουθέτησιν μαστιγοί Κύριος τους εγγίζοντας αυτώ» (Ιουδίθ 8. 27). Δυστυχείς και θλίβεσαι και πειράζεσαι; Χαίρε, γιατί ο Κύριος ασχολείται μαζί σου, είναι δίπλα σου. Ευτυχείς και πλουτείς και δοξάζεσαι; Πρόσεξε μήπως απομακρυνθής από τον Κύριο και μείνης μόνος σου, πλούσιος σε επίγεια αλλά φτωχός σε ουράνια αγαθά. Φτωχός στη ζωή, φτωχός και στον θάνατο: «Μη φοβού, όταν πλουτήση άνθρωπος ή όταν πληθυνθή η δόξα του οίκου αυτού· ότι ουκ εν τω αποθνήσκειν αυτόν λήψεται τα πάντα, ουδέ συγκαταβήσεται αυτώ η δόξα αυτού» (Ψαλμ. 48. 17-19).

Όλοι οι άγιοι πέρασαν τη ζωή τους μέσα στον πόνο και τη θλίψη, στη στέρηση και την ασθένεια, στους διωγμούς και τα βάσανα. Κι εσύ; Θέλεις να ζήσης χωρίς αυτά τα ψυχοσωτήρια δώρα; Θέλεις λοιπόν ν' αποκοπής από τον χορό των εκλεκτών του Θεού;... Μη γένοιτο! Παρηγορήσου όμως με τη σκέψη ότι ο Κύριος δεν θα παραχωρήση ποτέ να σε βρη πειρασμός που να ξεπερνά την αντοχή σου, πνευματική ή σωματική. «Πιστός ο Θεός, ος ουκ εάσει υμάς πειρασθήναι υπέρ ο δύνασθε, αλλά ποιήσει συν τω πειρασμώ και την έκβασιν του δύνασθαι υμάς υπενεγκείν» (Α' Κορ. 10. 13), διαβεβαιώνει ο απόστολος. Γι' αυτό και δεν υπάρχει θλίψις χωρίς τέλος, δεν υπάρχει δάκρυ που να μη στεφανωθή με τη χαρά. «Το εσπέρας αυλισθήσεται κλαυθμός και εις το πρωί αγαλλίασις» (Ψαλμ. 29. 6).

Οι Άγιοι Πάντες «εμπαιγμών και μαστίγων πείραν έλαβον, έτι δε δεσμών και φυλακής· ελιθάσθησαν, επρίσθησαν, επειράσθησαν, εν φόνω μαχαίρας απέθανον, περιήλθον εν μηλωταίς, εν αιγείοις δέρμασιν, υστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι, ων ουκ ην άξιος ο κόσμος» (Εβρ. 11. 36-38), «οδοιπορίαίς πολλάκις, κινδύνοις ποταμών, κινδύνοις ληστών, κινδύνοις εκ γένους, κινδύνοις εξ εθνών, κινδύνοις εν πόλει, κινδύνοις εν ερημία, κινδύνοις εν θαλάσση, κινδύνοις εν ψευδαδέλφοις· εν κόπω και μόχθω, εν αγρυπνίαίς πολλάκις, εν λιμώ και δίψει, εν νηστείαίς πολλάκις, εν ψύχει και γυμνότητι» (Β' Κορ. 11. 26-27). Και όμως, ολ' αυτά τα υπέμειναν και τ' αντιμετώπισαν «εν αγνότητι, εν γνώσει, εν μακροθυμία, εν χρηστότητι, εν Πνεύματι Αγίω» (Β' Κορ. 6. 6). Ενώ εσύ, με το παραμικρό συγχύζεσαι, απογοητεύεσαι, οργίζεσαι, ολιγοπιστείς. Εκείνοι, αν και άγιοι και ευάρεστοι στον Θεό, τα υπέμειναν όλα αγόγγυστα. Εσύ, που κάθε μέρα αμαρτάνεις και θλίβεις τον Θεό, δυσαρεστείσαι και με την πιο μικρή δυσκολία.

Διωγμένοι, βασανισμένοι, εξευτελισμένοι οι άγιοι, «επορεύοντο χαίροντες... ότι υπέρ του ονόματος αυτού (του Ιησού) κατηξιώθησαν ατιμασθήναι» (Πραξ. 5. 41). Εσύ, αναπαυμένος στην ευμάρειά σου, λυπάσαι και απελπίζεσαι και με την πιο ασήμαντη

παιδαγωγική δοκιμασία του Θεού. Αλήθεια, πόσο μακριά Του είσαι!

Δεν έχεις φόβο Θεού, γι' αυτό σε κυριεύει ο φόβος των δοκιμασιών. Δεν πενθείς για τις αμαρτίες σου, γι' αυτό είσαι λιπόψυχος. Δεν έχεις «καρδίαν συντετριμμένην και τεταπεινωμένην» (Ψαλμ. 50. 19), γι' αυτό δεν είσαι ανδρείος στους πειρασμούς. Όποιος έχει φόβο Θεού, όποιος έχει κατά Θεόν πένθος, όποιος έχει ταπείνωσι δεν φοβάται ποτέ τις δοκιμασίες. Και δυναμωμένος με τη χάρι του Θεού πολεμά και νικά και αναμένει την εκπλήρωσι των λόγων Του: «Ο νικών έσται αυτώ ταύτα, και έσομαι αυτώ Θεός και αυτός έσται μοι υιός. Τοις δε δειλοίς και απίστοις και εβδελυγμένοις... το μέρος αυτών εν τη λίμνη τη καιομένη εν πυρί και θείω, ο εστίν ο θάνατος ο δεύτερος» (Αποκ. 21. 7-8).

Αν κάποιος σε προσβάλη, σε θίξη, σε συκοφαντήσει, σε βλάβη άδικα και αδικαιολόγητα με οποιονδήποτε τρόπο, μην οργισθής εναντίον του, μη μνησικακήσης, μην κυριευθής από εκδικητικότητα. Αντίθετα, ταπεινώσου, κλάψε με συντριβή καρδιάς και προσευχήσου ικετευτικά στον Κύριο να συγχωρήση τις αμαρτίες σου. Γι' αυτές τις αμαρτίες παραχωρεί ο Θεός να σου συμβαίνουν όλα αυτά, για να ταπεινωθής και να διορθωθής. Πίστεψε βαθιά μέσα σου πως είσαι άξιος τέτοιας, κι ακόμη χειρότερης συμπεριφοράς εκ μέρους των ανθρώπων. Και δέξου την με ευγνωμοσύνη σαν φάρμακο θεραπευτικό της άρρωστης ψυχής σου. Υπόμεινε τώρα εδώ άδικα, για να μην υποφέρης εκεί δίκαια. Καταδικάσου εδώ στη γη, έστω κι αν είσαι ανένοχος, για να μην καταδικασθής αιωνίως στον ουρανό σαν ένοχος. Δεν είναι σπουδαίο κατόρθωμα το να εκδικηθής αυτόν που σ' έβλαψε. Είναι όμως αληθινός ηρωισμός, είναι ψυχικό μεγαλείο το να υπομείνης το κακό αγόγγυστα και με ευγνωμοσύνη προς τον Θεό. Ούτε το να πάσχης δίκαια είναι σπουδαίο. «Ποίον γαρ κλέος, ει αμαρτάνοντες και κολαφιζόμενοι υπομενείτε; Αλλ' ει αγαθοποιούντες και πάσχοντες υπομένειτε, τούτο χάρις παρά Θεώ. Εις τούτο γαρ εκλήθητε» (Α' Πέτρ. 2. 20-21).

(Από το βιβλίο "Πνευματικό Αλφάβητο" του Αγίου Δημητρίου Ροστώφ, ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΥ, 1996)

Διαβάστε περισσότερα από τις εκδόσεις της Ιεράς Μονής Παρακλήτου πατώντας [εδώ](#)

"Η Άλλη Όψις θα ήθελε θερμά να ευχαριστήσει τον Καθηγούμενο της Ιεράς Μονής, για την ευλογία δημοσίευσης των αποσπασμάτων"